

Finansdepartementet

Skatte- och tullavdelningen

Fi2017/01365/S1

Begränsad uppräknig av skiktgränserna för statlig inkomstskatt för 2018

Mars 2017

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	4
3	Bakgrund och gällande rätt	6
4	Uppräkningen av skiktgränserna för statlig inkomstskatt för 2018 begränsas.....	7
5	Konsekvensanalys.....	8
6	Författningskommentar.....	12

1 Sammanfattning

Inför budgetpropositionen för 2018 är det angeläget att skatteförslag kan förberedas genom bl.a. remittering. Om förslagen kommer att presenteras i budgetpropositionen för 2018, och med vilken utformning, blir beroende av de överläggningar som förs i det slutliga arbetet med budgetpropositionen.

I promemorian föreslås att vid bestämmandet av den nedre och den övre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster för beskattningsåret 2018 ska uppräknningen endast göras med förändringen i konsumentprisindex. Den nedre skiktgränsen beräknas därmed uppgå till 445 400 kronor och den övre skiktgränsen beräknas uppgå till 647 900 kronor för beskattningsåret 2018. Därutöver föreslås i promemorian att ett förtydligande görs när det gäller det jämförelsetal som används för de därpå följande beskattningsåren. Detta förtydligande innebär att det anges att jämförelsetalet uttrycks i procent med två decimaler vilka fastställs genom avrundning.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2018.

2 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 65 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

65 kap.

5 §²

För fysiska personer är den statliga inkomstskatten på beskattningsbara förvärvsinkomster

– 20 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en nedre skiktgräns, och

– 5 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en övre skiktgräns.

Skiktgränserna bestäms med utgångspunkt i en nedre skiktgräns på 438 900 kronor för beskattningsåret 2017 och en övre skiktgräns på 638 500 kronor för beskattningsåret 2017.

För de därpå följande beskattningsåren uppgår skiktgränserna till skiktgränserna för det föregående beskattningsåret multiplicerade med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni året före beskattningsåret och prisläget i juni andra året före beskattningsåret plus två procentenheter. Skiktgränserna fastställs av regeringen före utgången av året före beskattningsåret och avrundas uppåt till helt hundratal kronor.

Skiktgränserna bestäms med utgångspunkt i en nedre skiktgräns på 445 400 kronor för beskattningsåret 2018 och en övre skiktgräns på 647 900 kronor för beskattningsåret 2018.

För de därpå följande beskattningsåren uppgår skiktgränserna till skiktgränserna för det föregående beskattningsåret multiplicerade med det jämförelsetal, uttryckt i procent *med två decimaler vilka fastställs genom avrundning*, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni året före beskattningsåret och prisläget i juni andra året före beskattningsåret plus två procentenheter. Skiktgränserna fastställs av regeringen före utgången av året före beskattningsåret och avrundas uppåt till helt hundratal kronor.

Om en enskild näringsidkare enligt 1 kap. 13 § andra stycket har ett beskattningsår som inte sammanfaller med kalenderåret, ska de skiktgränser som gäller vid detta beskattningsårs utgång tillämpas.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2016:1055.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.
2. Lagen tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2017.

3 Bakgrund och gällande rätt

Fysiska personer som har beskattningsbara förvärvsinkomster över en viss nivå ska betala statlig inkomstskatt på dessa inkomster. Den statliga inkomstskatten styrs av de s.k. skiktgränserna och tas ut i två skikt. I det första skiktet, över den nedre skiktgränsen, tas statlig inkomstskatt ut med 20 procent. För beskattningsbara förvärvsinkomster över den övre skiktgränsen tas ytterligare 5 procent ut i statlig inkomstskatt, vilket alltså innebär att inkomster över den övre skiktgränsen beskattas med totalt 25 procent statlig inkomstskatt.

Skiktgränserna bestäms med utgångspunkt i en nedre skiktgräns på 438 900 kronor och en övre skiktgräns på 638 500 kronor för beskattningsåret 2017. För de därpå följande beskattningsåren uppgår skiktgränserna till det föregående beskattningsårets skiktgränser multiplicerade med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni året före beskattningsåret och prisläget i juni andra året före beskattningsåret (förändringen i konsumentprisindex mellan tidpunkterna) plus två procentenheter. Skiktgränserna fastställs av regeringen före utgången av året före beskattningsåret och avrundas uppåt till helt hundratal kronor.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1, Förslag till statens budget för 2017, finansplan och skattefrågor, avsnitt 6.2.5) aviserat och budgeterat för att vid bestämmandet av den nedre och den övre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster för beskattningsåret 2018 bör uppräknigen göras med förändringen i konsumentprisindex plus en procentenhet. Mot bakgrund av detta har denna promemoria utarbetats inom Finansdepartementet. I promemorian föreslås emellertid att uppräknigen endast ska göras med förändringen i konsumentprisindex.

4 Uppräkningen av skiktgränserna för statlig inkomstskatt för 2018 begränsas

Promemorians förslag: Vid bestämmandet av den nedre och den övre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster för beskattningsåret 2018 ska uppräkningsendast göras med förändringen i konsumentprisindex.

Ett förtydligande görs dessutom gällande att jämförelsetalet som används uttrycks i procent med två decimaler. Dessa decimaler fastställs genom avrundning.

Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2018.

Skälen för promemorians förslag: Det finns såväl offentligfinansiella som fördelingspolitiska skäl för att begränsa uppräkningsendast av den nedre och den övre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster. Det föreslås därför att skiktgränserna för 2018 endast räknas upp med förändringen i konsumentprisindex, i stället för med den nämnda förändringen plus två procentenheter.

Begränsningen innebär, enligt prognosen för konsumentprisindex, att den nedre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster beräknas uppgå till 445 400 kronor och den övre skiktgränsen till 647 900 kronor för beskattningsåret 2018. Utan begränsningen beräknas den nedre skiktgränsen uppgå till 454 200 kronor och den övre skiktgränsen till 660 700 kronor för beskattningsåret 2018.

De faktiska skiktgränserna kan beräknas först när förändringen i konsumentprisindex mellan juni 2016 och juni 2017 blir känd.

För att förtydliga själva beräkningen av skiktgränserna föreslås dessutom ett tillägg i lagtexten om att förändringen i konsumentprisindex uttrycks i procent, avrundat till två decimaler. Det kan nämligen uppkomma skillnader beroende på hur många decimaler som används och det är lämpligt att den metod som tillämpas uttrycks tydligt. Därför föreslås även att den metod som används för att fastställa de två decimalerna anges direkt i lagtexten. I detta fall används en avrundning för att bestämma de aktuella decimalerna.

Jämförelsetalet uttrycks i procent, avrundat till två decimaler. Avrundningen görs nedåt om den tredje decimalen är 0 till och med 4, och uppåt om den tredje decimalen är 5 till och med 9.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 65 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229).

5 Konsekvensanalys

Offentligfinansiella effekter

Att begränsa uppräknningen av skiktgränserna för statlig inkomstskatt till endast förändringen i konsumentprisindex 2018 bedöms, jämfört med gällande regler, öka intäkterna från den statliga inkomstskatten med 2,66 miljarder kronor. Av dessa kommer 0,27 miljarder kronor från den begränsade uppräknningen av den övre skiktgränsen. För den begränsning av uppräknningen av skiktgränserna som aviserades i budgetpropositionen för 2017, dvs. med förändringen i konsumentprisindex plus en procentenhet, budgeterades 1,35 miljarder kronor i ökade skatteintäkter.

Förändrade skatter kan leda till beteendeförändringar såsom förändrat arbetsutbud. Ett minskat arbetsutbud kan leda till att intäktsökningarna till följd av förslaget blir mindre än de angivna. Storleken på eventuella effekter och när i tiden de infaller är emellertid omgärdat av stor osäkerhet. För ikraftträdandeåret bedöms eventuella beteendeeffekter inte påverka skatteintäkterna mer än marginellt.

Effekter för individer

Jämfört med gällande regler innebär förslaget att statlig inkomstskatt ska börja betalas från en beskattningsbar förvärvsinkomst på 445 400 kronor i stället för från 454 200 kronor 2018. Detta medför att antalet personer som kommer att betala statlig inkomstskatt beräknas öka med ungefär 80 000 personer till totalt drygt 1,4 miljoner personer. För dessa tillkommande personer, med beskattningsbara förvärvsinkomster mellan 445 400 och 454 200 kronor, ökar marginalskatten med 20 procentenheter. Förslaget innebär också, jämfört med gällande regler, att antalet personer som 2018 kommer att betala statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster som överstiger den övre skiktgränsen beräknas öka med ungefär 27 000 personer till totalt drygt 438 000 personer. För dessa tillkommande personer, med beskattningsbara förvärvsinkomster mellan 647 900 och 660 700 kronor, ökar marginalskatten med 5 procentenheter. För det stora flertalet som påverkas av förslaget, ca 1,3 miljoner personer med beskattningsbara förvärvsinkomster mellan 454 200 och 647 900 kronor eller över 660 700 kronor, påverkas inte marginalskatten av förslaget.

Jämfört med gällande regler innebär förslaget, för dem som påverkas, ett utökat skatteuttag på mellan 20 och 2 400 kronor per år beroende på den beskattningsbara förvärvsinkomstens nivå (se tabell 5.1).

Tabell 5.1. Förändrat skatteuttag enligt förslaget om begränsad uppräkningsgränserna för statlig inkomstskatt jämfört med gällande regler

Kronor per år

Beskattningsbar förvärvsinkomst	Fastställd förvärvsinkomst, personer 65 år eller yngre	Fastställd förvärvsinkomst, personer äldre än 65 år	Förändrat skatteuttag
445 400 eller lägre	458 800 eller lägre	485 100 eller lägre	0
445 500 - 454 100	458 900 - 467 500	485 200 - 493 000	20 - 1 740
454 200 till 647 900	467 600 - 661 300	493 100 - 680 300	1 760
648 000 - 660 600	661 400 - 674 000	680 400 - 693 100	1 765 - 2 395
660 700 eller högre	674 100 eller högre	693 200 eller högre	2 400

Anm.: Det förhöjda grundavdraget för dem som fyllt 65 år vid årets ingång medför att fastställd förvärvsinkomst skiljer sig åt mellan åldersgrupperna för en given beskattningsbar förvärvsinkomst.

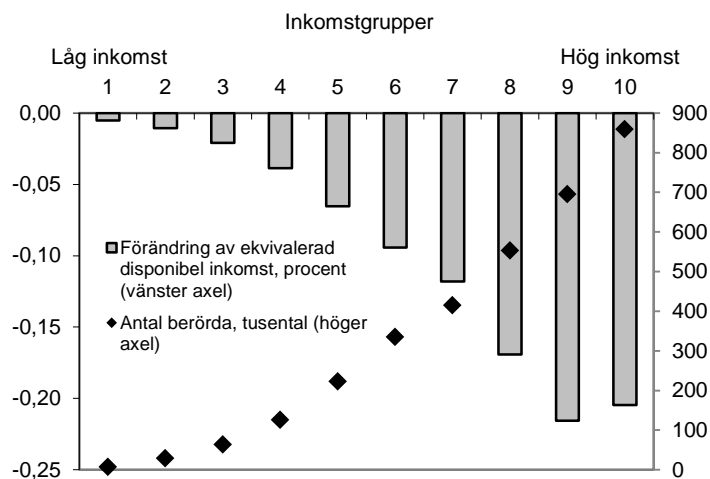
Källa: Egna beräkningar.

Fördelningseffekter

I diagram 5.1 visas den genomsnittliga procentuella förändringen av individers ekvivalerade disponibla inkomst, som är ett mått på ekonomisk standard, samt antalet berörda individer per inkomstgrupp (decilgrupper) till följd av förslaget. Den ekonomiska standarden minskar marginellt för de lägsta inkomstgrupperna. Den procentuella förändringen ökar med inkomsten och den största minskningen, 0,2 procent, sker i den näst högsta inkomstgruppen. Antalet berörda individer, antingen direkt eller indirekt via en hushållsmedlem, ökar också med inkomsten. Förslaget bidrar således till att minska den ekonomiska skillnaden mellan hushåll med låga respektive höga inkomster.

Diagram 5.1 Genomsnittlig förändring av individers ekvivalerade disponibla inkomst och antal berörda 2018 till följd av förslaget om begränsad uppräknig av skiktgränserna för statlig inkomstskatt

Procent och tusental individer



Anm.: Ekvivalerad disponibel inkomst, som är ett mått på ekonomisk standard, är hushållets totala disponibla inkomst justerad för försörjningsbörda. Alla i ett hushåll har samma ekonomiska standard. Berörda individer är de som tillhör ett hushåll vars disponibla inkomst ändras till följd av förslaget.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Effekter på antalet arbetade timmar och sysselsättning

Effekten på antalet arbetade timmar av förslaget är svårbedömd, men förslaget kan på sikt minska antalet arbetade timmar bland dem som påverkas av förslaget. Eftersom förslaget höjer marginals-katten i relativt avgränsade inkomstintervall så bedöms eventuell effekt på arbetade timmar vara begränsad.

Eftersom förslaget främst påverkar personer med relativt höga inkomster, för vilka få förflyttningar sker mellan att arbeta och inte arbeta, förväntas sysselsättningseffekten vara försumbar.

Effekter för företag

Företagare som tar ut inkomst av tjänst över den nedre skiktgränsen får till följd av förslaget ökad genomsnitts- och marginals-katt på tjänsteinkomster på samma sätt som anställda.

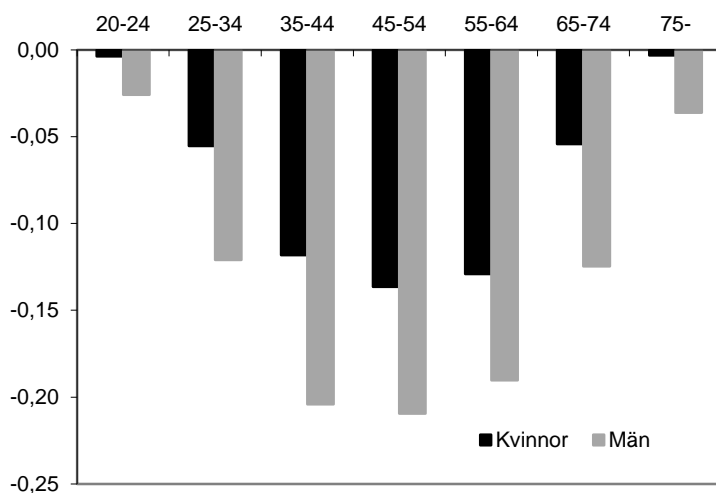
Förslaget bedöms inte påverka företagens konkurrensförhållanden eftersom det omfattar alla företagare som tar ut tjänsteinkomster, oavsett om de är anställda i eget fåmansföretag eller bedriver aktiv näringsverksamhet. Förslaget påverkar inte heller företagens administrativa börda och har inte några effekter på företagens villkor i övrigt.

Effekter för jämställdheten

Förslaget påverkar män i större utsträckning än kvinnor eftersom fler män har inkomster som överstiger den nedre skiktgränsen. Av dem som berörs beräknas 32 procent vara kvinnor och 68 procent vara män. För de kvinnor som berörs av förslaget ökar skatteuttaget med i genomsnitt 1 850 kronor per år och för de män som berörs ökar skatteuttaget med i genomsnitt 1 930 kronor per år. I diagram 5.2 redovisas procentuell förändring i individuell disponibel inkomst uppdelat efter kön och åldersgrupp. Den största procentuella minskningen sker bland män mellan 35 och 54 år vars disponibla inkomst minskar med ca 0,2 procent. Förslaget bidrar till att förbättra den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män.

Diagram 5.2 Procentuell förändring av individuell disponibel inkomst 2018 till följd av förslaget om begränsad uppräknings av skiktgränserna för statlig inkomstskatt efter kön och ålder

Procent



Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Effekter för myndigheter

Skatteverket behöver göra vissa systemanpassningar. Dessa förändringar kommer att ingå i den anpassning som årligen görs med anledning av ny eller förändrad lagstiftning. Eventuella tillkommande utgifter för Skatteverket ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

För de allmänna förvaltningsdomstolarna bedöms förslaget inte få någon budgetpåverkan.

6 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

65 kap.

5 §

Ändringarna i paragrafens *andra stycke* innebär att uppräknningen av den nedre och den övre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster begränsas genom att den nedre skiktgränsen fastställs till 445 400 kronor och den övre skiktgränsen fastställs till 647 900 kronor för beskattningsåret 2018. Utan begränsningen skulle den nedre skiktgränsen uppgå till 454 200 kronor och den övre skiktgränsen skulle uppgå till 660 700 kronor för beskattningsåret 2018.

Ändringen i *tredje stycket* är ett förtydligande om att förändringen i konsumentprisindex uttrycks i procent med två decimaler och att dessa decimaler fastställs genom avrundning.